

Boeken als behangpapier

In de Metro krant van 15 november stond een kort artikel "China opent waanzinnig mooie bibliotheek". Dit project is ontworpen door het Nederlands bureau MVRDV uit Rotterdam, i.s.m. TUPDI. Dit project wordt omschreven als een "walhalla" en "niet alleen zijn er boeken bij de vleet, ook de architectuur is adembenemend". Deze Tianjin Binhai Library in de Chinese stad Tjianjin werd vorige maand in gebruik genomen. Wie de beelden op internet goed bekijkt moet echter vaststellen dat meer dan de helft van boeken fake zijn, behangpapier aangebracht om zo spectaculaire beelden in de wereld te kunnen sturen. In een tijd van "fake news" nu ook architecten die "fake books" gebruiken.

Bijna alle beelden tonen het witte interieur alsof er geen buitenzijde is aan deze bibliotheek. Het is net een grote inkomhall van een luchthaven met in het middel een grote bol. In dit volume is er een auditorium aangebracht waarbij het omhulsel als een lichtgevend object is bedacht. De wanden zijn doorlopende boekenkasten die trapsgewijs naar het plafond toelopen. Deze "golvende" boekenplanken gaan op bepaalde plaatsen over in trappen en zitplaatsen. Alles in het wit: vloeren, trappen en zitbanken. Dat dit alles spectaculaire beelden oplevert voor een fotograaf is zeker. Het project is zo bedacht om visueel te behagen, om zeker in de internationale media te scoren. Het communistisch beleid van deze Chinese stad zal tevreden zijn dat Tjianjin wordt opgemerkt in de wereld. Operatie geslaagd en het architectenbureau zal ongetwijfeld extra projecten in de wacht slepen.

Nederlanders zijn zeer mercantiele jongens, ook in de sector van de architectuur valt dit niet te onderkennen. Wat "Super Dutch" de laatste jaren heeft neergepoot in China is opmerkelijk. Om succes te hebben moet je niet met architectuur bezig zijn maar met het produceren van verleidelijke beelden. Hoe bizar, hoe onverwacht, hoe liever. De vraag of het een interessante bibliotheek is waar boeken centraal staan gecombineerd met nieuwe media is voor NVRDV niet van belang. Het produceren van spektakel is de primaire taak, het moet opvallen waarbij het gebruik niet van tel is, laat staan het boek.

Wie de beelden op internet goed bekijkt moet echter vaststellen dat de helft fake boeken zijn, behangpapier aangebracht om zo een spectaculair effect te bekomen. In een tijd van "fake news" ook "fake books".

Deze oplossing van fake boeken doet mij denken aan opdrachtgevers die in hun living hun boekenkasten lieten opvullen met encyclopedieën of kartonnen dozen met enkel de rugzijde van boeken. Indruk is de boodschap terwijl het gaat om bedrog. Hoeveel fake boeken er in de centrale ruimte van de Tianjin Binhai Library staan weet ik niet maar vermoedelijk veel meer dan echte boeken.

Bij het gebruik van deze bibliotheek kan men veel vragen stellen. Het gaat niet enkel om aspecten van functionaliteit, ook de ruimtelijke relatie tussen boek en lezer is erg problematisch. De bezoekers van de bibliotheek, door de architecten en Robert Muis omschreven als een "boekengrot" (een grot is toch nooit wit!) moeten wel oppassen dat zij zich niet vergissen tussen zitbanken en trappen. Kijk even hoe de jongen vooraan op de foto een boek moet consulteren! Iemand van 70 jaar zal een dergelijke oplossing als minder comfortabel ervaren

Geef mij maar bibliotheken waar het boek centraal staat en niet het behang van boeken. Waar men rustig, op een stoel of een bank, een boek kan consulteren. Waar het intens genot van het ontdekken centraal staat en niet de opzichtigheid van de architectuur.

Foto Ossip van Duivenbode

Marc Dubois, Architect : Journalist VVJ